

Locuinta Redactorului
si
Cancelaria Redactiunii
e in
Strat'a Morarilor Nr. 13.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decât numai de la corespun-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articlii trimisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

ca-
stei
jactu propuneri DTale: petitir

Ales. Romanu: Voiescu

Presedintele: Bine

latiunea, motivandu-o

Ales. Romanu

h sa emi

Prețulu de Prenumeratiune

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a

Pre șase lune . . . 6 „ „

Pre anulu întregu . . . 12 „ „

Pentru Romania:

pre an. întregu 40 Lei a. . . 16 fl. v. a

6 lune . . . 8 „ „

3 — . . . 4 „ „

Pentru inserțiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taca'a tim-
brate pentru fiesca care publica-
tiune separata. In Loculu doachisu

20 cr. de linia.

Unu esemplariu costă 10 cr.

Pentru Totaleni

victimele justitiei ostrungure si a le baronului Carolu
Aporu, sau tramisu la Red. „Fed.” urmatoriele con-
tribuari:

Prin Dlu Alesiu Olariu juristu absolutu de la DD.
Alesiu Olariu parocu in Gur'a-Sadului 2 fl. v. a., Ios.
Olariu doc. 50 cr., Alexandru Munteanu notariu
1 fl. v. a., Orbonasiu asesoru in Ili'a 1 fl. v. a.,
Antoni Berzanu notariu 50 cr., Ioane Erdelyi
prop. 1 fl. Iosefu Crisianu propr. 50 cr. v. a.,
Petru Bêrza a Pascului economu in Uliesiu 10 cr.,
Iosefu Bartok 30 cr., Dimitrie Colibasiu 20 cr.,
Ribiczey Akos not. 40 cr., Tanasie Deheliu
econ. 40 cr., Ioane Iacobu parocu in Bradatiu 2 fl.
v. a., Ambrosiu Iacobu jude cmle 1 fl., Alexandru
Crainicu jude de cercu in Dobra 1 fl. v. a., Iosefu
Herbeiu 1 fl. v. a., N. Herbeiu 1 fl. v. a., Ioanu
Oesdeanu 1 fl. v. a., M. Herbeiu 1 fl. v. a.,
Petru Fagarasi prof. 1 fl. Nicolae Deheliu
econ. 50 cr., Iosefu Brezovanu 30 cr., Ioane Or-
bonasiu protopresbiteru in Ili'a-Muresiana 2 fl. v. a.,
Alexandru Herbeiu jude de cercu in Bretea 5 fl. v.
a., Petru Datca 1 fl. v. a., George Opreanu par.
in Dobra 1 fl. v. a., Arcadiu Olariu parocu 1 fl. v.
a., Gerasimu Olariu par. 1 fl. v. a., Vicentiu Cre-
pelia not. 1 fl. a., Ioanu Cosma invet. 1 fl. v. a.,
unu parocu cu familia 2 fl. v. a. (nerefuit), Alesiu Ne-
mesiu prof. 1 fl. v. a., Alesiu Olariu 1 fl. v. a.,
Lazaru Stanu par. 75 cr., Iosefu Nisca 15 cr., Ni-
ranciu Grecu econ. 20 cr. — Sum'a totale 32 fl. 80
cr. + 20 cr. taca'a postale — 33 fl. v. a.

Prin Dlu Mihaiu Rusu, negutiatoriu si jude co-
munale in Bocsi'a Muntana, de la dsa 5 fl., Diacono-
viciu 1 fl., A. Popescu 1 fl., Ed. Petz 1 fl., P.
Nedai fl., Blaschuty 1 fl., Banaiotu 1 fl.,
Nemet et Steiner 1 fl., M. Weisz 1 fl., W. Weisz 1 fl.,
A. Stolojanu 1 fl., Z. Botosiu 50 cr., M. Gianu 30
cr., B. Nemoianu 50 cr., Fr. Rusu 50 cr., P.
Kirner 50 cr., I. Koller 40 cr., Kling 20 cr.,
H. Deutsch 50 cr., M. Demetroviciu jun. 50
cr., M. Fratska 50 cr., A. Hoszu 40 cr., M. Petko-
vits 40 cr., F. Niuny 40 cr., B. Opra 30 cr., T.
Jordanu 20 cr., J. Pilder 30 cr., M. Behr 20
cr., M. Szurmay 20 cr., I. Seller 20 cr., I.
Bergmann 40 cr., Mich. Ring 40 cr., G. Radl
40 cr., Dionisiu Petri 80 cr., Ludvig Gaspariciu
60 cr., Paulu Mustetiu 50 cr., Ioachim Ogrela-
ciu 50 cr., Ioanu Liebich 37 cr., Milosiu Luchi-
ciu 35 cr., Georgiu Stanu 20 cr., toti invetatori;
Ioanu Velceleanu preotu 50 cr., Georgiu Scio-
pu 30 cr., Trifonu Oncea 50 cr., ambii judi com. si Ioane
Marcu 50 cr. Sum'a 28 fl. 32 cr.

Revolutiunea slava

A resunatu in lumea larga strigatulu inspai-
mantatoriu: revolutiune slava! Rescol'a Boche-
siloru a datu ansa la acestu strigatu. Acesta res-
cola inse nu este nice decâtu ace'a, ce se intielege
sub numele unei revolutiuni, si daca amu intielege
chiaru una revolutiune adeverata sub acestu res-
cola, totu si ar' fi numai revolutiunea unei semen-
tfe slave forte nice, nu inse revolutiunea slava,
nice chiaru inceputulu acestei-a. S'a constatu de-
giã in fapta, cã Bochesii nu s'au rescolatu con-
dusi de vre-una idea natiunale generale, ci nu
mai d'in cause locali, forte speciali; si nice nu
se mai pote indoi cine-va, cã acestu rescola nu s'ar'
fi potutu evita, daca portarea si procedur'a orga-
neloru regimului respectivi ar' fi fostu numai in
cãtu-va mai intielepã si mai precauta. Mai de-
parte este faktu, cã Montenegrii, Herzegovinii,
Albanesii, Bosniacii, Serbii, Croatii, Slovenii si
Bulgarii privescu numai la lupt'a Cattaresiloru,
de-si nu fãra miscare interna, dar' totu si fãra a
lua parte. Cum-cã Slavii de nordu privescu ac-
sta lupta stricatiã pentru semint'ã slava cu unu
sentiementu mai caldurosu decâtu Germanii si cu
osebire decâtu scolarii cei insetati de sange de la
„Neue fr. Presse“ si de la „Neuen Fremdenblatt“,
acest'a de siguru nu li-o va imputã nimene, in

alu carui peptu bate inca o inima, de-si germana,
inse nu neumana. Insa si Rusi'a este liniscita si
rece ca ghiaci'a, n'a pronunciatu nice chiaru unu
singuru cuventu in favorulu Bochesiloru. Tienut'a
Rusiei facia cu acestu rescola nu s'ar' potè persifã
intru adeveru in unu modu mai malitiosu decâtu
prin scornitur'a telegrafica, carea a pusu-o „Lloy-
dulu ung.“ intr'una maniera adeveratu unguresca
pre mes'a publicului slavofagu, cã adeca; co-
mitetulu slavu d'in Moscova a tramisu pre cam-
pulu insurectiunei ca daru pentru Bochesii rescol-
lati mii de chipuri sante rusesci spre a le
portã la gutu. Cu unu cuventu, tote faptele
documenteaza, cã foculu in Bocca di Cattaro s'a
aprinసు numai d'in cause locale austriace si de
totu speciale; si acestu faktu nu se va refutã
prin impregiurarea cã comunele, cari sunt silite
degia a se supune, voindu a-si ameliorã sortea,
arãta cã au fostu agitate si sumutiate de cãtra
straini. Noi ne tememu inse, si avemu cauza si
dreptu de a ne teme, pre langa tote scirile cele
mai noue de victoria, cã acestu rescola, daca va
durã mai multu si daca voru procede a-o inabusu
cu una politica neintielepã, va luã dimensiuni
mai mari, ba ar' potè chiaru aprinde cestiunea
orientale, revolutiunea greco-slava.

Chiaru acei-a cari facura sã resune degia
strigatulu de alarma: revolutiunea slava! dove-
descu cã prevedu bine viitoriulu, ce'a ce de altu-
mintrelea nu este insusirea lor. Ei presentu d'in
instinctu propriu una revolutiune slava. Totu si
este si una cauza psihologica, carea face, ca ace-
sti politici sã tremure inaintea possibilitãtii unei
revolutiuni slave; este consciint'ã lor
ce a rea, care li insufla acestu
terore. Acesti inimi ai Slaviloru sciu, cã re-
volutiunea slava, candu va crumpe intr'adeveru,
se va indreptã mai antãiu in contr'a lor, va face
capetu pompei lor si-si va resbunã a supr'a
lor. Consciint'ã lor li spune, cã merita acest'a,
pentru nenumeratele insultãri si batujocure cinice
ce slavismulu a suferitu, pentru ur'a cea cannibale,
cu carea voiescu a sugrumã ori-ce miscare
de victia a Slaviloru.

Ei intru atãta sunt de lipsiti de ori-ce sem-
tiu de libertate, de dreptu si de ori-ce umanitate,
incãtu in superbi'a lor cea selbateca se falescu
cu dorint'ã de a poã stirpi pre toti Slavii. Nu-
mai fatia cu Polonii au ore-care consideratiune, care
nu este nici-de cãtu sincera, ci egoistica in celu
mai mare gradu; ei crutia pre Poloni, li concedu
chiaru si ore-cari favoruri, pentru cã ei voiescu
a-i intrebunãtiã pre acesti-a de victime la loculu
de perdiare, ca sã impedece pre gigantele ner-
dicu, de care se temu, ca de unu demonu. Po-
lonii inse sã nu devina liberi, cã-ce astu-feliu nu-i
voru mai potè duce la morte in contr'a Rusiei.
Lupt'a Poloniloru tebuie sã dureze, in acestu lupta,
Polonii si Rusii, aceste doue elemente puternice
a le Slavismului tebuie sã se macelarã si sã se
slabesca unulu pre altulu, sã se destrame si omo-
re, pentru ca slavismulu sã remana nepotintiosu
si imbucãtitu, ca sã se pota sugrumã cu atãtu
mai usioru.

Inimicii Slaviloru germano-magiari nu se potu
abate de la acestu politica asasinaria de popore,
chiaru si in cugetu ei comitu pre fia care di, omo-
rulu de popore, si pentru ace'a consciint'ã lor
cea rea i tortureza necontentu cu visiuni infri-
cosiate. Orora ce au inimicii Slaviloru de aceste
visiuni, li maresce ur'a si fric'a pana la paroxismu.
In starea acest'a devinu totu mai furibundu con-
tra Slavismului si provoca ace'a ce voiescu a in-
congiurã si de ce se temu asid de tare — revo-
lutiunea slava.

Totu si ei se temu numai de revolutiunea
slava cea mare si generale, si se bucura asupr'a
simtomeloru singuratece a le acestei-a, pentru
cã conflictele neinsemnate li dau ansa de a face
propaganda pe tru ur'a ce o nutrescu contr'a Sla-
viloru, de a-si adunã si inpintenã tote poterile,
ca sã innece in sange ori-ce simtomu de feliulu
acestu a. Inimicii Slaviloru aru dorì si li-aru placè,
daca semintfele slave s'aru rescolã cãte un'a pe

rendu. La fia care rescola singulare aru strigã
Slavofagii: „Èta inca una simtoma a revolutiunei
slave! acestu incendiu tebuie stinsu iute cu sange
si primatu ca sã nu se estinda mai departe!“
Ar' fi una bucuria pentru Slavophobi, daca aru
potè sugrumã astu-feliu cu inctulu tote semen-
tfele slave. Numai Polonii si Rusii potu remanè,
ca acesti-a, precum amur d'isu mai susu, sã se ma-
celarã si destrame unii pre altii, ce'a-ce era-si
aru face bucuria Slavofagiloru, daca aceste doue
popore s'aru mancã unulu pre altulu, precum au
facutu cei doi lei d'in fabula.

D'in ura si frica de Slavi, Nemtii si Ungurii
se lingusiescu unii altoru-a si cocheteza de-si nu
sunt legati prin vr'o simpatia. Inse contr'a inimi-
culu comunu, pre care singuri si-l'au fa-
cutu, contr'a hidrei slave carea, dupa fantasiele
loru cele ratecite in urm'a consciintiei rele, ame-
nintia pre Nemti si Unguri cu focu si veninu,
contr'a unui a'are inamicu, d'ieu, tebuie sã se
unesca aceste doue popore asid de liberale, ca
impreuna, mana in mana, sã pota subjuga maiori-
tatea poporatiunei d'in Ostrunguri'a si sã joce
chiaru si d'incolo de confiniile nostre gloriosulu
rolu de denancianti, de lictori si, in casu de lipsa,
chiaru si de calã ai Slavismului.

D'in ura si frica de Slavi, acesti politici se
lingusiescu Prusiloru, pre cari de altumintrele-a
nu i potu suferi si taruescu ca Austria sã lase
tote si sã se umilãca inaintea Prussiei, numai ca
sã castige aliant'ã prussiana contr'a slavismului.
D'in ura si frica de Slavi, acesti politici se umi-
lescu chiaru si inaintea Padisiahului turcescu, se
inchina semilunei, insulta, asemene celoru mai ade-
verati Moslimi, nisuint'ã Greciloru, de-a radica
era-si crucea pre Hagi'a Sofia in Constantinopo-
lea, se esaltãza pre ei insi-si si lumea intrega cu
acea credintia desiarta, cã imperiulu turcescu aru
fi loculu culturai moderne, umane si libere, si
tebuie sustienutu pre vecia; predica scelerat'a dog-
ma, cã Austria tebuie sã fia amic'a si aliat'a Tur-
ciei, ca impreuna cu acest'a sã tiena in frêne si
in casu de lipsa sã nimicãca pre poporele cre-
stine cari nisuescu dupa libertate.

Este ore in interesulu Germaniloru acestu
politica compilatoria, sangerosa si omoritoria? in
numele si spre onorea lor se exercita ea? Noi
respundemu la acest'a cu unu ba resolutu si sun-
temu siguri, cã voru consenti cu noi toti Ger-
manii nobili, drepti si adeveratu liberali. Poporulu
germanu, care stã pre una trepta atãtu de inalta
de cultura spirituale si umana, care pote mediu-
loci comerciulu culturai totororu poporeloru prin
activitatea sa spirituale atãtu de estinsa, acestu
poporu nu pote, nu tebuie si nice cã va voi sã
rapãca presintele si sã denege viitoriulu marei na-
tiuni slave, carei-a i-a cãsiunatu destulu reu in
timpurile cele obscure ale trecutulu. Poporulu
germanu nu va imitã barbarulu esemplu alu cu-
ceritoriloru acelor a, cari voiãu a latu cultur'a
prin sabia si focu si prin stirpirea caractereloru
poporeloru de sine statorie. Poporulu germanu nu
pote si nice va despretiui, condamnã si persecutã
la unu poporu mare acea ce face elu insu si, acea
ce este bucuria, mandri'a si speranti'a lui, adera
insufietirea consciintiei natiunale, inaldirea si
generalisarea simtiului natiunale si unirea spiri-
tuale a totororu sementfeloru. Au n'au nisuitu
Germanii a scãpã de cultur'a straina, dupace au fostu
adusi la cunoascint'ã de sine de cãtra nesce spi-
rite mari? Au nu au premaritu ei germanismulu
in adunãri si serbãri de totu feliulu, prin cantece
si vorbe si nu au propagatu ei unitatea si inde-
pendint'ã, de atunci, de candu li s'au redescup-
tatu consciint'ã politica prin resbelele de li-
bertate? Nu au cantatu ei totu-de-un'a: „Pana
unde va sunã limb'a germana?“ nu au calcatu ei
chiaru si marginile politice? Si acum poporulu ger-
manu sã impute de crima marei natiuni slave, ma
chiaru de casus belli, daca acestu natiune de 80
millione imitãza esemplulu Germaniloru! Pre cul-
tulu poporu germanu nu-si pote insusì rolulu de-
jositoriu, de a denegã altui poporu acele virtuti,
drepturi si nisuintie natiunale, de cari elu insu-si
este mandru. Germanii se lauda si se lasa a fi

laudati si de alții, dreptu, liberalu, întieptu. in Clusiu si celu-a-laltu in Avendu tote aceste insusir. ^{nee la siese clase.} ca si pentru vietia naturei este ^{anciara} a ca-
na ce d'in mai multe lucruri diferit. ^{Pesther Corr.} si
adeveru servimii culturei generale lumii. ^{Journalisticu,} si
respectamii libertatea individualitatiloru si ^{lumii} au
privimii desvoltarea loru cu desplacere, ci cu sim-
patia, daca nu impedecamu, ci ajutamii si facemu
se progreseze cultur'a. In acesta reciprocitate are
se consista vietia de cultura a poporeloru, precum
ori-cee progresu spiritualu alu omeniloru singu-
rateci consiste in adeverat'a reciprocitate. Si daca
trunchiarea seu sferemarea unui arbure june este
una frivolitate penibile, daca suprimerea liber-
tatii individuali a particulariloru este una fapta
scelerata; cu catu este mai blastemata, mai con-
damnabile potestatea asasina, carea ucide libera-
tea individualitatii poporeloru!

Germanii inse sunt si unu poporu de una
consciintia nobile si superba, ei se ineredu cu totu
dreptulu in puterea loru spirituale, in cultur'a loru
si in casulu celu mai reu, in numerulu loru celu
mare si in virtutea dovedita in mii de lupte. Si
acestu poporu mare, cu spiretu solidu, cultu, res-
boinicu si erou se se tema de liber'a rivalisare a
unui altu poporu, si, in frica sa, se silésca pre
alte popore, pentru ca se impedece acesta rivali-
sare! Acesta ar' fi intru adeveru una batu-jocura
pentru numele si caracterulu germanu! Acei Sla-
vofagi, cari striga necontentitu: „nu trebuie se
lasamii se se radice Slavii, pentru ca ne voru
entropii si supune“, acei urlatori selbateci macu-
leza numai numele si caracterulu germanu si nu
merita a se numi Germanii.

Germanii si ungurii nu au de a se teme de
Slavii *cei liberi*; *numai de slavii trebuie se tremura*,
candu acesti-a rumpu catusiele. Dacu nu voru jo-
ca Germanii si magiarii rolulu de despoti, lietori si ca-
laii facia de Slavi, atunci nu se va nasce nice una
revolutiune slava. Nice unu poporu nu face revo-
lutiune d'in placere seu pasiune, ci *numai daca*
jugu sub care suferu devine nesuportabilu. Acestu jugu
inse este nesuportabilu pentru Slavii d'in Ostrun-
garia, intr'una era carea se numesce libera, ei
trebuie se suferu despretiulu, sclavii a si se fia su-
pusi Germaniloru si Unguriloru, se servésca ace-
storu doua *rase despotice* numai de materialu pen-
tru domnia loru; se-si sacrifice avere si sange,
poteri fizice si spiretuali pentru unu imperiu, care i
pretiuesce numai *dupa numerulu capetelorii si dapa*
darea floriniloru, pentru ca se dispara d'in istoria cu
tote traditiunile loru istorice si cu toate pretensiunile
loru de statu, cu totu ce este caracteristicu natiu-
nalu, ba chiaru si cu numele. Mai departe jugu lu
domniei turcesce inca este nesuportabilu pen-
tru Slavii din peninsula Balcanului; pentru aceste
popore este nesuportabile sortea de a fi si a re-
mané una turma turcesca, in seclulu nostru, care
este inspiratu de ide'a nationalitatii si in care
tote cele-lalte natiuni se radica si se desvolta.

portabilu este in fine pentru Russii a cea
provocata si superba, de a mai suferi in lenisce
retulu si apesarea consangeniloru sei si pre-
tru ga ace'a in sa-si se fia insultata necontentitu si
10 unu desfréu si turbare cinica de catra orga-
nele Germaniloru si ale Unguriloru.

Dacu aceste stari nesuportabile voru dura,
atunci va erumpe revolutiunea slava si inca intru
unu modu infricosiatu. *Ungurii voru deveni inghititi*
prin acesta revolutiune. Germanii si Slavii se voru
macelari unii pre alții fara ca se se pota omori.
Pentru nice unulu d'in ambele popore nu este u
potintia a reporta una victoria, carea se nimicésca
pre celu-laltu. Se voru osteni omorindu si, dapa
una inimicetia continua, voru inchiá pace numai
ca se-si adune poterile pentru una turbare noua
si mai sangerosa.

Astufeliu aceste doue natiuni mari, avisate
prin tote referintiele vietiei a trai in concordia si
amicetia, voru forma si eternisa una stare selba-
tisa, barbarismu brutalu si voru trage asup'a loru
blastemulu istoriei. Acestua va fi efectulu revo-
lutiunei slave, care se alimentéza si intarita prin
superbia si prin poft'a de domnia a Germaniloru
si Unguriloru. (Reform.)

Camer'a representantiloru Ungariei.

Siedintia de la 20. noemvre.

Presiedinte: Somssich. Notari: Széll, Bujanovicu,
P. Mihályi, Jámbor. D'in partea guvernului sunt de fatia
ministrii: Horváth, Bedekovits, Lónyay, Gorove, Rajner.

Dupa autenticarea protocolului, presiedintele presinta
adress'a cetatii Dobritienurativa la organizarea muni-
cipiloru, petitiunea comitatului Torontál cu privire la re-
form'a sistemului de contributii, petitiunea cotelului in-
trunitu Pest'a-Pilis-Solt, prin carea acestu-a primisce pe-
titiunea canoseuta a cotelului de Bihar; petitiunea uni-
versitatii cotelului de Liptó pentru desfiintarea conven-
teloru si claustreloru religioase. Presiedintulu dietei croate
inca tramite dietei Ungariei una petitiune a Zagrabicii
pentru regularca fluviiului Sava. Se presinta apoi una pe-
titiune a cotelului intrunitu de Pest'a-Pilis-Solt pentru
nullificarea alegerei de deputatu de la S. Andrea. Petitiu-
nile anteriori se tramitu comisiunei petitiunarie, era cea
d'ia urma sectiunei verificatorie. Presiedintele presinta in
fine rezultatulu votisarei ultime, dapa carea sune alesi:
Hugo Anker in comisiunea pentru esaminarea socoteloru,
Car. Leonhard si bar. K. Fillenbaum in comisiunea pe-
titiunaria.

P. Rajner, ministru de interne, anuncia mul-
tiamit'a reginei in urm'a fericitariloru camerei represen-
tantiloru cu ocazinea onomastice sale.

Cont. Ed. Tólek, notariu alu casei magnati-
loru, presinta decisiunea camerei repr. primita in casa
de susu, pentru esmiterea unei comisiuni in favorulu ere-

ditului Unguriei. Col. Székely cetesce estrasulu pro-
cesului verbalu alu casei magnatiloru.

Presiedintele roga camera ta, in urm'a renunciarei
lui Nicoliciu, se se alega altu membru in comisiunea
pentru esaminarea diariului.

Mednyán szky si Pásztólyi presinta petitiuni
in cause de tribunale.

Ant. Jankovicu anuncia, ca comisiunea a doua ve-
rificatoria a verificatu pre Aldalbertu Németh, deputatu
de Tisza-Nána. Comisiunea a siette-a verificatoria anu-
cia asisterea verificarea unanima a lui Petru Székely,
deput. de Tiszaabád (cotelulu Heves)

Beretz, Krasceniciu, Jókay, Nic.
Fejér, si George Klappa presinta petitiuni, cari
tote se tramitu comisiunei petitiunarie.

Lónyai presinta budgetulu ministeriului croatu
si alu ministeriului de interne, apoi doue proiecte de legi
in caus'a competintieloru de timbru si a sustinerii pro-
visorie a tribunaleloru financiare. Se voru da comisiunei
financiare.

Ordinea dílei: Proiectulu de lege relativu la res-
ponsabilitatea judiloru si a deregatoriloru judecatoriesci.

§-ii 30 si 31 se omitu. Urmatorii §-i pana la 34
se primisce fara vr'o observatiune. La desbaterea §-lui
35 se escá una disputa mai lunga si se presintara emen-
daminte d'in partea deputatiloru Col. Tisza si Irá-
ny. In desbatere luara parte Justh, Szakácsy, mini-
strulu Horváth, Ludwigh, Csernatony, Ghyeczy, I. Kiss,
vorbindu parte pentru testulu comisiunei centrali, parte
pentru emendaminele presintate. Majoritatea primisce
testulu originalu. Se primisce asisterea si §-ii 36-59
dapa testulu originalu.

Siedintia se inchiá aproape la 2 ore d. m.

Siedintia de la 22 noemvre.

Presiedinte: Somssich. Notari: Bujanovicu, Széll si
Jámbor. D'in partea regimului sunt de fatia ministrii:
Gorove, Horváth, Mikó, Bedekovicu si Festeticu.

Dupa autenticarea protocolului siedintiei trecute,
presiedintele provoaca camera ca pre siedintia venitoria
se alega pre cei 8 membri ai comisiunei ce are a se es-
mite, conformu concludusului camerei, in afacerea baneci de
note; apoi anuncia raportulu comisiunei economice a
supra speselor de pre lun'a lui noemvre. Se va tipari si
pune la ordinea dílei.

Augustu Trefort presinta doue petitiuni rela-
tive la organizarea muniicipiloru. Se tramitu comisiunei
petitiunarie. Ales. Ormos, cont. Teodoru Csáky,
Ludovicu Csernatony, Sipos presinta asis-
derea petitiuni, mare parte pentru desdaunari d'iu 184%.
Jókay presinta una petitiune in caus'a libertatii reli-
giunarie, era Ladis. Gonda pentru stergerea monopolului
de tabacu.

ca nu, pentru ca se duca Suvraniloru Romaniei libere
felicitările sale cele mai sincere de iubire si devota-
mentu.

Dupa media-di la 3 ore si 2 patrâri DD. deputati
romani: Vasiliu Buteanu, Vincentiu Babesiu,
Ionu Cucu, Alexandru Romanu si Aloisiu Vla-
du d'impreuna cu deputatiunea Junimeii Romane, accep-
tau in incaperca adjutantului Mariei Sale, reintorcerea
Altetiloru Loru de la academi'a ungeresca, unde onorara
cu inalt'a loru presintia galeria de icone a familiei
Esterházi.

Acu se desvoltá una conversatiune intima si familiara
intre fratii de unu sange, mai alesu Dlu Boerescu mani-
festá multa interesare pentru sortea si causele Romaniloru
ciscarpatini.

Erá aproape la 5 ore d. m. candu, anuciandu ni-se
sosirea acelor-a pre cari doriámii atátu de multu ai ve-
de de aproape, facia in facia, deputatii romani primira gra-
tios'a invitare de a intrá in salonulu de visita a Marie-
loru Loru.

D. Al. Romanu felicitá romanesce si apoi in lim-
ba germana pre Suvranii Romaniloru, dorindu-li se fia
fericiti si gloriosi prin fericirea si marirea poporului ro-
manu. Altetiele Loru respusera cu viua emotiune si
afabilitate, si osbitu Prinatial'a Domna a dísu, ca ve-
iesce a trai d'impreuna cu augustulu
seu barbatu numai pentru fericirea
poporului romanu.

Pote fi fericire mai mare pentru unu romanu, de-
cátu ace'a de a sci, ca cei doi juni vigurosi, chiamati de
provedintia a creá Romanimeii unu venitoriu ferie si
mare, voiescu a trai numai pentru poporulu
romanu?

Dar' éca cei patru juni romani, fericiti juni, intra
condusi de Dlu Boerescu in aintea Domnului si Domnei

FOISIORIA

Domnulu si Domn'a Romaniloru

in Pest'a.

(nu-nu.) Domnulu si Domn'a Romaniloru soseseu
ésta-séra la Pest'a!

Erá sambeta (20 cur.) tardiu dapa media-di, can-
du acesta scire venita ca prin ascunsu se respandii
cu intiel'a fulgerului printre membrii junimeii romane
d'in capital'a Pannonioi.

Una frumosa cununa de juni, in mediu-loculu ca-
roru-a se vedeau si DD. deputati romani: Vasiliu Bu-
teanu si Ales. Romanu cu stim. sa socia, erá la 9 ore
ser'a in acceptare la curtea liniei ferate de Vien'a.

Dorulu de a vedé pre augustii suverani ai Roma-
niei se reversá cu nerabdare pre faciele toturoru. Se vina
ore? se intrebau multi, ca-ee incaperca destinata pentru
receptiunea augustiloru caletori nu erá daschisa si illumi-
nata. Seu dora fratii ungurivoru a manifestá si cu acesta
ocasiune sentimentele loru de buni vecini pentru Roma-
nia libera?

Dar' éca portile salonului de primire se dau in la-
turi, policandruulu d'in centrulu salonului incepe a respandii
lumina mare. Ospetii multu doriti sunt aproape. Siue-
rulu aburelui ni anuciá sosirea loru. Privirile toturoru
erá concentrate intr'acolo, de unde aveau se apara rega-
lii caletori.

Unu june brunu, cu tipu romanu, de statura mediu-
locia, subtire, aduce de braci pre una juna semi blonda,
de talia majestosa, ambi cu ochi iflacarati. Siplitatea
elegante a imbracaminteloru loru, li imprumutá unu aspec-
tu multu familiaru si atragatoriu.

Sunt d'insii!

In mediu-loculu salonului fure intimpinati de mini-
strulu unguru de finencie Melchioru Lónyay, carui-a Dom-
nulu in response cu multa afabilitate.

Dar' éca se apropia de noi. Sal'a in carea erámii
intr'uniti resuná de unu strigatu viu, esitu d'in inime
sincere: „Bine ati venit! Se traésca Domnulu si Domn'a
Romaniloru!“

Trecu pre d'in aintea nostra, ambii cu facie senine,
suridietorie. Cate-va complimente gratuite ni-au spus,
ca Augustii Romaniei libere au preceptu insemnetatea
vocei nostre de bucuria si felicitare.

Radiiele sperantiei pentru unu venitoriu mai ferice de-
cátu presintele nostru straluceau atunci prin ochii inimei si
ai sufletului nostru.

Intr'una calésa de gala Ei desaparura d'in aintea nostra
catra otelulu „Europa.“

In suit'a inaltiloru ospeti iubiti, afara dlu Boerescu,
ministru romanu de justitia, mai erámii DD. generalu Flo-
rescu, maresialulu curtii, Cornescu cu stim. socia, adeve-
ratu tipu de matrona romana, Maurocordatu asemene cu
stim. socia, capitanulu Schin'a, adjutantulu Mariei sale
Principelui si alții.

Modest'a grupa a juniloru romani se imprascia vo-
iosu, ducundu cu sine fa-care impressiunea dulce, ce li-o
procurá vederea augusteloru persone puse in fruntea des-
tineloru Romanismului.

In diu'a urmatoria mic'a colonia a Romaniloru d'in
Bud'a Pest'a erá in miscare viua.

Pucinii deputati romani, cati se afla in Pest'a, deci-
sera a descoperi omagiile loru Domnului si Domnei
Romaniloru. — Junimea romana d'iu Bud'a Pest'a n'au
intardiatu a tramite si ea d'in sinulu seu una deputatiune
in personele Dloru: Antanasiu Barianu, Simeonu
Botizanu, Traianu Popescu si Iosefu Vul-

Alexandra Romanu Nu am datina de a molestă pre onorab. camera cu reclamări împurtune s'au inoportune, si daca me servesen acum de acesta dreptă, o facu într-o cauza foarte importante, in causa' populului, prin carele sum tramisu aci pentru a-lu represintă.

In anii de pre la 1850 inca, sub tempulu luptei întregi popratiiuni a Ungariei pentru recastigarea constitutiunei, s'au facutu promisiuni nenumerate că, indata dupa restituirea constitutiunei patriei nostre, sortea populului va fi usiorata. Mai virtosu inse la alegerile d'in 1861 precum si mai tardu se repetira asemenea promisiuni, a nume, că dările indirecte se voru abrogă, că dările grele si nesuportabili de sange si avere se voru reduce. Inse atātu promitictorii inși si cătu si poporulu sunt des amagiti asta-di, dupa acele promisiuni multe si splendide. Dreptu, că eu nu m'am tienuta de acei a, cari sunt foarte creduli la promisiuni, că dările s'aru potē reduce fără vr'o greutate; inse aste-li sum convinsu de necessitate, că imbunecatirea sortei populului nu mai sufere amănare.

Constitutiunea patriei nostre este restituita, celu putienu dupa afirmatiunea onorabilei majorități, ba dupa modest'a mea parere, s'ar' potē dice: că amu mai cascigatu ce va chiaru si pre dea-supr'a, adeca detoriele mari de statu cē voru trece ca una ereditate frumosa la stranepotii nostri; amu cascigatu quot'a si alte donuri pretioase; dările indirecte le avemu si asta-di, ba trebue sē simu multumiti, că nu s'au urcātu; darea de sange nu se mai pote suportă, precum nece cea de avere; se pote dice cu tota siguretatea, că statulu austro-magiaru nu vegetăza decațu sustienutu prin averea populului, atacandui-se aci chiaru si capitalulu.

Disei, că nu me tienu de acei-a, cari nu vedu neci una greutate in reductiunea dărilor, si nece nu sum aplecātu a sprigini pretinsiuni esagerate, proveni-aru aceste chiaru si de la poporu. Inse, onorabili deputati, acc'a ce nece guvernulu nece camer'a represintantiloru nu potu sē denoge populului nece-una-data: este j u s t i t i a p u b l i c a. (Aprobare). Poporulu are dreptulu a-o pretinde cu voce innalta, in ori-ce impregiurări.

Inca in ultimele mominte a be dietei d'in 1861, onorabilulu deputatu alu Dobritienului, Dlu Colomanu Tisza, presintă unu proiectu, radiecatu prin camera la valoare de concludu, pentru regularea referintieloru urbariali. Asemene proiecte se repetira si mai tardu, candu se dedeau casui scandalose de urbarialități; mai vertosu inse cu ocaziunea casului d'in Tofaleu, acelu-a-si dnu deputatu reclamă de nou.

Se voru află de siguru multi atātu in camera cătu si afara de camera, cari au consideratu acēsta reclamare ca unu mediu locu pentru a cascigă popularitate si cari nu se voru sfi a suspitiună chiaru si procedur'a camerei relativa la acemene concludu; inse eu nu me tienu de acei-a

cari suspitiunedia, ei totu-si trebue sē marturisescu, onor. camera, că decandu am onorea d'a fi membru alu acestei camere, adeca de patru ani, studiediu eu totu-a d'insulu, — că-ci nu-mi este rusine a marturisi că am venitu aici ca sē si studiediu, — d'ieu, studiezu cu totu a-d'insulu activitatea celoru doue sessiuni ale onorabilei camere, si nu potu decātu a me convinge d'in ce in ce, că constitutionalismulu nostru nu este decātu unu edificiu, care d'in afara este spoitu prē-frumosu, era d'in laintru este plinu de necuratienele fetide a le staululu regelui Augia. — Intr'adeveru, daca proclamămu principie mari, precum principie de libertate civile si religionaria, de egalitate, etc., prin acēsta nu facemu decātu că seducemu Europ'a si nu ne pasa că realitatea rigida ne demintiesce fără îndurare la totu pasulu.

In Ungari'a referintiele urbariali s'a regulatu cea mai mare parte inca pre tempulu Mariei Teresiei (Provocări d'in drept'a: La objectul d'in stang'a: Sē audim!) cu tote aceste scimu prē-bine că, sub titulu rescumperarei pamentulu, popululu fu ingreunatu cu totu-feliulu de contributiuni, spese giudiciali si interusurie: aceste sunt sarcine atātu de mari, onorabile camera, cătu eu insu-mi cunoscumai multe comunităti misere, cari abiē au căte una suta de fumuri, si cu tote aceste, sub titulu rescumperarei fun-luriloru remanentiale, ele sunt supuse unei sarcine nesuportabile de căte 30—40 mii florini, mai vertosu prin impregiurarea, că de la 1848 lun'a lui Maiu incoce, adeca de 21 de ani, popululu este obligatu a solvi interusurie immense după capitalulu recerutu pentru rescumperarea funduriloru remanentiale, cari interusurie dau una suma multu mai mare decātu insu-si capitalulu, ceea ce neci una legislatiune d'in lume nu concede.

Daca asemene lucrari s'au potutu intemplă aici la noi, cine se va miră ore, că de s' in epos'a unni constitutionalismu deplinu, in Transilvani'a, d'ieu, in acea Transilvania nefericita, carea in urm'a concessiunei dietei se governa prin mana libera, se intempla lucruri orribili.

Acolo, de-s' in 1848 s'a desfiintiatu in fapta robot'a, in 1849, sub tempulu revolutiunei, posesorii feudalistici au voitu sē constringa pre poporu la robote ulterioari chiar' si prin midi-loce silnice, prin bătina si biclu (Provocări: Unde s'a intemplat? La objectul), ba posesorii de atunci au recursu la guvernulu revolutiunariu, ca sē li conceda de a sili pre poporu mai departe la robote, guvernulu revolutiunariu inse, fia i d'isu spre lauda, a respinsu cererea respectiviloru si a opritu ori-ce sila. La anii de la 1850, sub guvernarea lui Wohlgenuth, in urm'a influintiei aristocratice feudali de acolo, — că-ci este de insemnatu, că acēsta aristocrația a sciutu sē esploateze in favorulu sēu tote guvernele (Miscare. Provocări: Nu se tiene de lucru! La objectul!)

aceste mominte ferichte de stimabilele cetitorie ale foiei sale, ei se ingrighi sē li procure si loru placerea de a cunosce pre angerulu pazitoriu alu Romaniei.

Asiu fi prē ferichitu, Altetie, dise elu, daca asiu avē portretulu Prēnaltiatiei Domne, sē-lu presintu lectoriloru „Familiei“ mele.

„Da, Dle, lu-vei avē“, asigură augustulu Domnitoriu, cerendu apoi permissiunea augustei Domne.

„Am intielesu dorintia Dlui Vulcanu, da, eu place-re,“ adause pręgratiosu amabil'a Domna.

Ea portă unu vestmentu venetu de matasa, avēa una toaleta simple gratiosa, ochii Ei straluceau de flacar'a bunetății. Domnulu erā imbracatu in civilu negru.

Candu ne luaramu remasu bannu, Moriea Sa Domnitoriu ni dise afabilu: „Apoi sē spuneti toturoru Romaniloru d'in Bud'a-Pest'a salutările nostre.“

Impressiunile ce ni le-au procuratu aceste mominte epocali in vietia Romaniloru d'in capital'a Pannoniei voru romanē intiparite pentru totu-de un'a in inimile nostre, ca unu bannu auguriu pentru frumosulu venitoriu, ce credemu a fi scrisu pre paginele destineloru romane, direse de sceptrulu gloriosu alu augustiloru suverani ai Romaniei.

Dar' serbatoarea nostra natiunale inca nu s'a inchi-atu. Principele si Princes'a Romaniloru au sē plece inca éta-séra cu trenu separatu, că-ce Mariea Sa Domnulu voiesce sē deschidia (in 27 l. c.) in persona camerele legiutorie a le Romaniei. Coloni'a romana d'in capitale va face inca odata in curtea calei ferate onorile cuvenite Suveraniloru romani.

Dupa-ce primira visit'a mai multoru d'entre notabilii Ungariei, anume a ministriloru unguri: Eötvös, Horváth, Festetics, Lónyay, Gorove si a baronulu Gablenz, comandante generalu alu Ungariei, Altetiele Loru făcera visita Majestății Sale Imperatesci Austriei, care i primi cu afabilitatea sa obicinuita. Aci petrecura tempu de una ora adeca pana la 7 sér'a.

Presiedintele: To rogu sē ni spuni, care este obiectulu propunerii DTale; petitiune sēu interpelatiune?

Ales. Romanu: Voiescu a interpella.

Presiedintele: Binevoiesce dara a ti adresă interpelatiunca, motivandu-o in termini scurti (Miscare.)

Ales. Romanu: D'ieu, sub guvernulu lui Wohlgenuth s'a emis in urmarca acelei influintie aristocratice una ordinatiune cu intielesulu ca popululu si aristocrația d'n Transilvani'a sē pasiesca la transactiuni pana atunci pana ce se voru infintiă tribunalele urbariali. Acēsta ordinatiune fū publicata de nou, cu doi ani mai tardu, sub Schwarzenberg; de aci vine dara, că pre acelu tempu s'au inchiatiatu in Transilvani'a una multime de contracte intre poporu si aristocrația si că posesorii aristocrati se folosecu asta di de acele contracte ca de nisce contracte adeverate, de-s' aru trebui sē n'aiba neci o valoare, neci unu pretiu, că-ci ele sunt nulle numai decātu cu infintiarea tribunaleloru urbariali. Aci se adauge inca reulu multu mai mare, că presiedintele tablei regesci d'in Transilvani'a, bar Carolu Apor, in urm'a doctrinei a le Róza Sándor (Unu banditu vestitu d'in Ungari'a. Raportorulu), cunoscuta sub numele de „haereditas sicilica“, amenintia intregu pamentulu secuiescu, cu devastatiune totale, sub titulu că este „posesiune allodiala.“ Trebue sē marturisescu, onorabile camera, că in epoc'a presinte abiē se va află unu omu, carele sē fia casianatu natiunei sale mai multa stricatiune decātu bar. Carolu Apor, si cu tote aceste, acestu omu se afla inca in runtea justitiei in Transilvani'a, si guvernulu sufere inca ca dupa faptele sale inhumane, cari voiu avē onore a le documentă prin date autentice si legali, sē ocupe acelu locu chiaru si numai unu minutu.

Nu numai Tofalenii fure esposesiunati de bar. Carolu Apor; elu esposesiună si pre căti-va urbarialisti liberati ai sēi d'in Mező-Sály in comitatulu de Tard'a si, sub pretestulu că inainte de 1848 au fostu contractualisti, i despoia de tota averea, licitandu-le bucatele, fenulu, etc. pentru a-si potē scote spesele procesual. Totu sub acestu pretestu improcesuă pre Tofaleni la tribunalulu d'in Maros-Szék, unde elu erā presiedinte si d'in asta cauza fu delegatu tribunalulu de i. instantia in Brasieu. — Mai tardu, devenindu presiedinte alu tablei regesci d'in Transilvani'a, bar. Carolu Apor midi-loci in epoc'a lui Schmerling-Nádasdy, ca sē i se transpuna procesulu la tribunalulu d'in Maros-Szék, ace'a ce se si intemplă; afara de acēsta midi-loci, ca tabl'a regesca si curia d'in Ungari'a sē se delege ca foruri apelatorie. Tote aceste, bar. Apor le acopere, voidu adeca a se justifea, sub numele Majestății Sale inainte a acelu tribunalu supremu, — opiniunea publica, — care l'a condamnatu de multu, eu tote că facea mai bine, daca erā recunoscatoriu pentru gratia, cu carea fū favorisatu prin Schmerling-Nádasdy-Reichenstein si Haller-Majláth, acesti apostoli ai regresului.

La 8 ore sér'a junimea romana cu mai multi fruntasi romani se presentara in corpore in curtea calei ferate, formandu doue colone in faci'a cupeului augustiloru caletori.

Faciele modestului publicu romanu manifestau tristitia. Par' că diceau: De ce nu mai petrecu in mediu-loculu nostru fiintiele multu iubite? Dar' lasa, mérga in pace; misiunea ce le ascēpta acasa in Romani'a libera este nu numai cea mai frumosa, ci si mare si grea. Deci pasati, buni parinti ai populului romanu, si grabiti realizarea acceptarei Romaniloru d'in orientulu Europei.

Sunt aci!

August'a parechia, braciul de braciul, atrage a supr'a sa tota atentiunea celoru de facia. Repetite salutări si urări sincere i insocescu in trecerea Loru cătra cupeulu regalu. Simpatice complimente remunerēza pre salutatorii insuflēti.

Intrandu in incaperea pregatita anume, Altetiele Loru privira căte-va mominte cu iubire a supr'a tineriloru romani, postati in faci'a Loru, toti cu capetele descoperite, repetindu d'in candu in candu urările bine senfite.

Dar' locomotivulu incepe a se miscă, machina suera, si augustii caletori se departa, urmariti de salutările nostre: — Cale buna!

Si cu acēsta incoronaramu un'a d'in cele mai frumoase zile ale vietiei nostre, pronunciandu d'in inima dorintia toturoru Romaniloru, ca

sē traesca Augustii Suverani ai Romaniei libere, conducundu barca Romanismului cătra limanulu doritoru comune.

Romaniloru, intr'unu salonu spatiosu, iluminatu pomposu.

Ferichita impresiune ce li-o făce simpaticulu soninu de pre faciele augustiloru Romani, se pote numai intipui, dar' nu a se descrie.

Tramisi de junimea Romana, acursa d'in părțile Romaniei carpatine la institutele de invetiatura in capital'a Pannoniei, dice D. Ios. Vulcanu, venim a descoperi Altetieloru Vostre, Augusti Suverani ai Romaniei, omagieile si felicitările sale, candu, dupa seversirea ferichitului acti de casatori, Ve reintorceti in Romani'a libera pentru a continua cu poteri într'unite grandeos'a opera a prosperității si gloriei populului romanu. Sē trairi, sē realizati sperantiele toturoru Romaniloru!

„Sē traesca!“ repetira colegii oratorului, cu lacreme de bucuria si sperantia in ochii loru.

„Vi multiamescu, Dloru, si in numele Domnei. Ea inca nu scie romanesce, dar' v o m u f a c e r o m a n a d' i n e a!“ respunse suridindu bunulu Domnu alu Romaniloru, apoi interpretă cu iubire augustei Sale Socie dorintiele Junimei Romane.

„Am si inceputu dejă studiulu limbii romane“, reflectă in limba germana gratios'a Domna.

Inca căte-va cuvinte pline de bunetate, adresate juniloru romani, de Prēnaltiat'a Domna, ni-au datu a sci, că august'a Domna a Romaniei libere e dēmma consorta a Principelui Carolu, Domnulu Romaniloru, e dēmma, ca si D'insulu, de iubirea populului romanu.

Mariea Sa Principele intrebă apoi pre toti de nume, adresandu fia-carui-a căte-va vorbe simpatice.

„Asiē-e, că ati fostu la gar'a calei ferate eri-séra? dise cu dulce Altetia Sa.

„Amu fostu multi Mariea Ta, si ni-amu implenitu un'a d'in cele mai ferbinti dorintie potendu-ve vedē in mediu-loculu nostru,“ respunse unulu d'entre junii deputati.

Amiculu nostru Vulcanu nu si-uită neci in

Procesul contra Tofalenilor se termină dară, asidându-se, chiar la usă a lui Apor, elu potu să se exercite aci influința sa mai bine decât ori si unde; deci este prè naturalu, că a cascigatu procesulu. Elu, Apor, sciă adeca prè-bine, că inca pe la anii 1860 era vorba la locurile mai inalte, ca să se faca ce va dispuse-tiune cu privire la pamentulu secuiescu, că-ci altminte-a are să devina preda despoiarei si jafului. Asid se intemplă, că procesele urbariali, cari curgeau pre pamentulu secuiescu, fiindu transpuse la tribunalulu supremu alu Transilvaniei, remasera aci nedecise. Dî-cu, bar. Apor prevediū ce era să se faca; dreptu ace'a elu urgită procesulu său cu tote poterile si midi loci, ca să nu se transpuna pre calea ordinaria la tribunalulu supremu alu Transilvaniei unde, precum aretai mai susu, trebuia să zaca si acestu procesu cu cele-lalte, si să se delege, ca foru II. si alu III., tabl'a regesca magiara si Curi'a d'in Ungari'a; deci procesulu fū scosu d'in calea sa ordinaria si judecatu in modu inconstitucionalu. Mai are baronulu Apor si alte procese, a nume contr'a comuneloru Csikfalva si Tatárfalva, unde tatalu său aveà aproape la 80 de urbarialisti; bar. Apor cascigă si aceste procese la forurile I. si II., inse, spre norocirea Csikfalenilor si Tarfalenilor, li veni intr'ajutoriu inca de tempuriu ordina-tiunea inspirata de sentiminte de dreptate si filantropia, emisa prin onor. d. ministru de justitia in 11 aprilie 1868 si reiterata in 12 augustu cu privire la teritoriulu secuiescu; acēsta ordina-tiune, potu să o spuna, mantui secuimea de prepasti'a cea mai mare. Dreptu ace'a se pote sperà, si eu sperezu, că aceste doue procese nu se voru decide dupa voi'a lui Apor.

Se dice, că aceste procese s'au referatu chiaru sub presiedinti'a sa la tabl'a regesca a Transilvaniei si că dupa-ce referintele a fostu referatu degià 40 de procese, bar. Apor intrebă, daca mai sunt multe procese de aceste? Referintele respunde că „mai sunt 40“, la ce bar. Apor dîse apoi „destulu“ Firesce că destulu, că ci eu credu, că a fostu prè-„destulu“ de a reduce intr'o di 40 de familie la cea mai mare miseria si de a le lasà fara acoperementu. Se vorbià publice in Muresiu-Osiorheiu că atunci, candu se emise ordina-tiunea onorab. d. ministru de justitia in caus'a teritoriulu secuiescu, bar. Apor s'ar' fi plansu amar, că acestu . . . ministru, — demnitatea camerei si cuviința parlamentaria nu mi concede ca să spunu epitetulu ce l'a adausu cătra titlulu de ministru, — adeca că „aestu . . . ministru ni iè averea d'in mana.“

Asiu fi facutu mai de multu acēsta interpellatiune, inse am voitu să me convingu, că ore adeverate sunt lucrurile inforatorie, despre carl atātu au scrisu diurnalele cu privire la anim'a rea si la Inhumanitatea acestui omu. Nu voiescu a analisà sentința respectiva, că-ei santieni'a sentintieloru este sub scutul legei, pre carea orespectezu chiaru si atunci candu este opresiva, deci nu voiescu a-o cercetă mai de a prope, si mi voiu permite a memorà numai impregiurarea, că inse si motivele sentintiei nu se bazeza nece decâtu pre date si că chiaru si semi-proba ce servece spre dovedirea contractetoru ce Car. Apor le ar' fi inchiaiatu, precum pretinde, la an. 1842 sēu 1843, nu se bazeza decâtu pre tarmini de „verosimilitate“ si „presumptiune“, si asid, considerandu-se de semi-proba, cea-lalta semi-proba se face aternatoria de la depunerea juramentulu, ace'a ce in procesele urbariali este unicu, fara esemplu si in totu casulu ilegalu. Credu, cumcā onor. camra cunosece acelu juramentu necualificabilu (d'in drept'a provocări: La objectu!). Fia dîsu spre onorea diurnieloru opusetiionali, aceste au caracterisatu, cu totu dreptulu, casulu de la Tofaleu de scandalosu si l'au reprobatu; mai vertosu onor. D. Redactoru alu diurniului „Hon“ si condeputatulu meu, pre carele l'am stimatu si pana acuma pentru calitatile sale eminente, era de candu dovedì, in urm'a casulu acestui-a, iubire cătra poporu, am invetiatu a-lu si iubi, a numitu acelu juramentu „jesuiticu.“ Inse, onor. camera, pentru ce este jesuiticu acelu juramentu? elu este jesuiticu, pentru-că, pre basea documinteloru ce le am la mana, potu dice, fara de sfiela, că este „falsu.“

Intr'unu statu bine organizatu, si asid si la noi, in asemene casu s'aru fi introdusu cercetare nu numai disciplinaria ci chiaru si criminale in contr'a lui.

Documintele relative la acestu procesu le am la mana, precum: donatiunea d'in 160 a lui Sigismundu

Rákóczy, conscriptiunea lui Cziráky d'in 1819/20. prin cari se dovedesce lamuritu, că Tofalenii au fostu urbarialisti in decursulu a 263 de ani . . .

Presiedintele: Sē bine voiēca Dlu deputatu a dechiară, daca dorese a vorbi in intielesulu §-ului 123 alu regulamentulu camerei, dupa care are dreptulu de a interpelà si de a-si presintà interpellatiunea in scrisu. Inse a enarà tote fazele unui procesu si că s'a depusu juramentu falsu, etc., eredu că nu se tiene de competința camerei. Provocu dara pre Dlu deputatu, ca să-si presinte interpellatiunea in scrisu.

(Oratoriulu ceti apoi done interpellatiuni in caus'a Tofalenilor: un'a adresata ministrulu de justitia, ce'a-lalta ministrulu de interne. Se voru publicà in nr. v.)

Solom. G a j z á g ō pune pre mes'a camerei motiunea urmatoria:

Considerandu, că sum'a de 191,400 fl. statorita prin art. 50 d'in 1868 pentru intruducerea cărtiloru funduarie in Transilvani'a, nu este suficiente pentru mediu-locirea intabulatiunei, cu tote că de la acēsta institutiune depindu in mare parte soliditatea raporteloru de possessiune si creditulu publicu,

si daca institutiunea cărtili funduarie va fi dotata si in venitoriu numai cu sum'a memorata, cele mai importante interese economice ale Transilvaniei voru fi inapoiate pentru multi ani, si nu se voru potè realisà de cătu numai intr'unu venitoriu indepartatu, propunu:

ca in bugetulu anulu 1870, sub titlulu „registra-rea funduarie transilvana“, să se statorēca una suma de 300,000 fl.

Se subministra comisiunei financiare.

Comisiunea permanenta pentru verificatiuni anu-cia, că deputatulu Neoplantei Svetozaru Mile-tici s'a verificatu definitiv.

D'in partea comisiunei centr. se raporta despre proiectulu de lege pentru venatu, si este recomandat camerei, care despune să se tramita la tipariu.

Urmēza in ordenea lucrărilor pertractarea speciale a proiectulu de lege pentru respunderea judecatorilor, si anume despre procedur'a penale cu privire la judecatori.

Se cetescu paragrafi unulu câte unulu si se primescu fără vre-una modificatiune.

Apoi s'a trecut la pertractarea bugetulu d'in 1869 pentru ministeriulu croatu slavonu, si s'au primitu nes-tramutatu.

Presiedintele anuncia, că mane si poi-mane nu va fi siedintia, si cu acēsta siedintia de asta-di se in-chiã.

VARIETATI.

* * (Elevele scoleicentrale) de fete d'in Bucuresci audiendu strigatulu fratiloru si sororiloru lor d'in Tofaleu, contribuira si ele la usiurarea suferintieloru aceloru nenrocite victime ale justitiei afgure. Ni servece spre mare mangaiare a luà notitia despre acēsta generosa fapta a gingasieloru nostre soriore.

* * (Cetimu) in „Rom.“, că „comitetulu pentru cumperarea armeloru“, au cumperatu cu sum'a contribuita pana acum, 5000 arme de sistem'a Peabody, depunendu-le la arsenalulu statului. Comitulu apellēza de nou la patriotismulu cetatieniloru romani, să contribuēca pentru cumperarea armeloru, că ce numai intarirea prin arme pote garantà natiunei romane respectu in afara si prosperitate in intru.

* * (Auesitu de subtipariu) operele D. Demetriu Bolintinēnu: a) „Romania roba la Auro Maghiaru?“ (Pretiulu 67 bani.) b) „Cartea Poporalu Romanu“ cugetari filosofice si politice. (Pretiulu 67 bani) Se afla la tote librariile in Bucuresci.

* * („Cassa Temisiana de pastrare“) si-a inceputu in 1. noemv. a. c. activitatea sa, carea cuprinde ramurile urmatorie: a) primesce depuneri de bani, b) escontēza, c) anticipēza pentru pretioase, d) imprumta pentru pemnuri, e) imprumta pentru realitāti, f) primesce desoposite curate. Depuneri se primescu de la unu patraru de florinu in susu, cu 5% la suta. Desluciri mai detaiate se dau prin comitetulu cassei (Timisior'a, piati'a de parada, Hauptwach-Gebäude). — Intre cei 32 membri ai comitetulu aflamu numai doui romani (?) adeca pre DD. dr. Alesandru Coda si Atanasiu Ratiu.

* * (Comisiunea) emisa de camer'a Ungariei pentru cestiuni de immunitate tienū luni (22. l. c.) siedintia.

Sciri electrice.

Marsaille, 20 nov. Episcopulu locale recomanda in diecesea sa cerculari'a lui Dupanloup, ale cari-a pareri sunt si a le sale. Preutii se voru convinge d'in memorat'a cercularia, — dice episcopulu, — cu căta moderatiune trebue judecate cestiunile ivite inainte de tempu.

Londra, 20 nov. Diuariulu „Times“ este impoteritu a dechiară, că principele de Genu'a si consangeni sēi sunt determinati a respinge primirea coronei spaniole.

Florentia, 20 nov. Consiliulu ministerialu a decisu a si dà demisiunea.

Viena, 20 nov. Sosirea ambasadorulu prusescu, Schweinitz, este inca incerta, că ci denumirea lui nu s'a anuciata inca guvernulu d'aici in modu oficiale.

Cairo, 21. noev. Imperatulu Austriei a sositu aci sambeta in pace, si s'a incortelat in palatiulu Gesiral.

Paris, 21. noem. Lesseps fū decoratu cu marea cruce de onore. Imperatulu sosi la Paris. Alegerile suplenti s'au inceputu in cea mai mare lenisce.

Florentia, 22. noem. Intalnirea imperatulu Austriei cu regele Italiei, in Brindisi, nu se va intemplà d'in caus'a morbulu regelui Victoru Emanuelu.

Cairo, 21 nov. Imperatulu Austriei cercetă citadell'a Ashar, mosche'a Hassan si mormentulu Caiafiloru. A dejunatu in vill'a numita Gubbah, unde Nubar si Sherifu pasi'a i-fecera visita. Pre naea „Greif“, ce petrece pre apele amare, s'a datu eri unu banchetu in onorea onomasticei Maj. Sale Imperatesci. Năile austriace fure illuminate pomposu.

Suez, 20 nov. Maj. Loru Imperatēs'a Eugeni'a si Imperatulu Austriei, cu toti ambasadorii si cu tote năile de vapore se oprira aci. Caletori'a pre canalu corespunde acceptariloru.

Roma, 22 nov. Pontificele a felicitatu pre regele Italiei d'in caus'a reinsanatosiarei sale.

Florentia, 22 nov. „Corriere Mercant.“ spune, că regele provocă, prin gener. Sonnaz, pre Lanza, să formeze noulu cabinetu. Lanza inca n'a respunsu.

Florentia, 22 nov. Daca Lanza n'aru primi să compuna noulu cabinetu, atunci va fi insarcinatu cu acēsta misiune Ratazzi. — Fregatt'a pancerata de pre marea mediterrana va merge pana la Siracus'a in aintea Imperatulu Austriei.

Constantiupolea, 22 nov. „Turquie“ vorbindu despre respunsulu d'in urma alu vice-regeini de Egiptu, dice: Tempulu conciliatiunei a trecut. Voiesce ore vice-regele să formeze d'in Egiptu unu Tunis nou? Daca v-regele va continuà a se opune, va fi depusu cu potere armata.

Burs'a de Vien'a de la 22. nov.

5%, metall.	50.—	Londra	124.15
Imprum. nat.	69.36	Argintu	122.31
Sorti d'in 1860	95.90	Galbenu	5.91
Act. de banca	728.—	Napoleond'or	9.98
Act. inst. cred.	248.75		

Indreptare. In interpellatiunea Dlui Vasiliu Buteanu, publicata in nr. penultimu alu „Fed.“ in lini'a a 26-a pasagiulu: „sē sufera dauna d'in vin'a“ etc. este a se corege estu-molu: „si sufera dauna fara vin'a“ etc

Concursu.

Se deschide concursu pentru ocuparea parochiei filiale in comun'a Mermici (Prot. Halmagiului), incorporata cu parochi'a Bodesci.

Concurentii voru avè pana la 30 nov. a. c. a-si tramite recursele loru prevediute cu tote documentele, cătra comitetulu parochialu d'in Mermici, unde li se va spune si venitul de la acēsta parochia filiala,

Mermici, 29 oct. 1869.

1—3

Comitetulu subparochialu.

Proprietariu, editoriu si redactoru respundictoriu.

ALESANDRU ROMANU.